

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش/واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۱ از ۸	کد خط مشی: P-S-EH-2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

مقدمه خط مشی: (ذکر چرایی و هدف و سیاست)

با توجه به لزوم فراهم شدن شرایط بهداشتی و ایمنی برای بیمار، همراه و پرسنل، بیمارستان با هدف جلوگیری از انتقال عفونت ، سیاست نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار را اتخاذ نموده است.

تعریف: نظافت و گند زدایی تجهیزات مراقبت از بیمار شامل گند زدایی ابزار و وسایلی است که به نحوی به بیمار مرتبط می شود.

دامنه کاربرد: واحد بهداشت محیط ،بخش های درمانی و غیر درمانی

مخاطبین: پزشک. پرستار. بهیار. کمک بهیار. خدمات

هدف:

- جلوگیری از انتشار و انتقال عفونت
- حفظ ایمنی بیمار ،همراه و پرسنل

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۲ از ۸	کد خط مشی: P-S-EH-2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

روش اجرای خط مشی

ردیف	روش اجرا	امکانات مورد نیاز	تجهیزات	چک لیست	نحوه ارزیابی و روش اطمینان از اجرا	مجریان
۱	دستورالعمل شستن و ضد عفونی وسایل تدوین می گردد	✓		✓	مشاهده مستندات	دفتر بهبود کیفیت مسئول بهداشت محیط
۲	دستورالعمل در اختیار بخش ها قرار می گیرد			✓	مشاهده	مسئول بهداشت محیط
۳	به پرسنل خدمات آموزش شستشو و ضد عفونی وسایل داده می شود .	✓			مشاهده مصاحبه	مسئول بهداشت محیط سوپروایزر آموزشی
۴	بر کار پرسنل در مورد شستشو و ضد عفونی نظارت می گردد.	✓		✓	مشاهده	مسئول بخش مسئول بهداشت محیط

منابع: کتاب راهنمای کشوری نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی ، دکتر حسین معصومی اصل. مهندس فریبا ملک احمدی. دکتر حسین زهرایی، ۱۳۸۶

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۳ از ۸	کد خط مشی: P - S - EH - 2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی	وسیله
روزانه تمیز شوند، دترجنت برای نظافت روتین کافی است. در مورد بیمار عفونی قبل از استحمام بیماران با زخم باز، ارگانسیم های مقاوم و مشکل زا استفاده شود.	حمام ها ، سینک ها ، محل شستن دست ها، شیر آلات
روزانه و در صورت آلودگی قابل رویت نظافت شود. دترجنت برای نظافت روتین کافی است ولی بعداز استفاده بیمارانی که به عفونت دستگاه گوارش مبتلا هستند از هیپوکلریت سدیم استفاده شود. در صورت اپیدمی التور کرولین ۵٪ داخل فاضلاب ها ریخته شود.	سنگ توالت و کف توالت
برای هر بیمار رینگ یا روکش یکبار مصرف باشد و تعویض شود هر روز با دترجنت و آب داغ شستشو و با دستمال یا حوله یکبار مصرف خشک نشیمن باید با محلول ضد عفونی کننده سطوح پاک شود.	توالت فرنگی
پرده های پارچه ای به صورت هر ۳ ماه تا ۶ ماه یکبار با دترجنت و آب شسته شوند. پرده های کرکره هر ۲ هفته یکبار با یک دستمال مرطوب گرد و غبار آن برطرف شود و هر ۳ ماه به طور کامل با آب و دترجنت شسته و نصب گردد.	پرده ها
هر هفته یا دو هفته یا فصلی یک بار فیلتر آن شسته می شود.	فن کوئل و هواساز
بعداز ترخیص بیمار با دترجنت شسته و خشک شود و یا یک ماده گند زدا استفاده شود.	تخت ها
۱ - جمع آوری آلودگی با پارچه جاذب از روی زمین ۲ - تمیز کردن سطح با یک پاک کننده ۳ - استفاده از یک محلول ضد عفونی کننده	جمع کردن لکه خون و ترشحات آلوده از روی سطوح و زمین
روزانه با آب و پاک کننده شسته شود و در معرض هوای آزاد و در صورت امکان در آفتاب قرار گیرد	تی شوی
یکبار مصرف	ایروی - ماشین شیو - رابط - ساکشن
هفتگی با آب گرم و دترجنت شسته شود و در هر شیفت بازدید شود در صورت لزوم شسته شود .	پایه سرم
دستورالعمل شستشو و ضد عفونی و اتوکلاو	ست جراحی ، شامل گاز ، ملحفه ، دستمال کاغذی های سلولزی و پنبه ای
شخصی باشد و پس از هر بار استفاده با الکل ۷۰ درصد تمیز و با آب شستشو و بصورت خشک نگهداری شود (نگهداری دائم تر مومتر در موارد ضد عفونی کننده باعث افزایش احتمال رشد باسیل های گرم منفی خواهد شد).	تر مومتر

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۴ از ۸	کد خط مشی: P - S - EH - 2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

در حرارت ۷۱ درجه برای مدت ۲۵ دقیقه درون ماشین لباسشویی شسته و سپس به مدت ۱۰ دقیقه با هیپوکلریت سدیم گندزدایی شود. بهتر است یکبار مصرف باشد در غیر این صورت بدون در نظر گرفتن مقدار مایع اسپیره شده ، روزانه داخل دستشویی تخلیه شود و با محلول دتر جنت شسته ، اتوکلاد و خشک شود یا بعد از شستشو با دتر جنت و آبگش به مدت ۱۵ دقیقه در میکروزد آی دی ماکس (۲٪) غوطه ور و سپس مجدداً آب کشی گردد . استفاده از مایع ضد عفونی کننده در باتل ساکشن توصیه نمی گردد.	ملحفه و البسه
فیلتر ونتیلاتور باید برای هر بیمار تعویض گردد قسمت های مرطوب کننده ونتیلاتور را می توان با استفاده از ماشین های شستشو یا بخار با درجه حرارت ۷۰ درجه سانتی گراد ضد عفونی کرد خشک شدن تمام قسمت ها برای استفاده مجدد ضروری است .	باتل ساکشن
مانومتر غیر قابل شستشو است و باید یک دستمال آغشته به الکل ۷۰ درصد ضد عفونی شود. محفظه آن با دتر جنت و برس جرم زدایی و شسته و خشک شود . شستشو هفته ای یکبار ضروری است و در صورتی که بیمار مبتلا به عفونت های دستگاه تنفسی می باشد برای بیمار بعدی فلومتر باید تمیز و شسته گردد.	ونتیلاتور
بعد از شستشو با دتر جنت و آبگش جهت ضد عفونی شدن از محلول میکروزد اکسی ماکس (۲٪) استفاده و مجدداً آبگش شود	فلومتر اکسیژن
بهتر است یکبار مصرف باشند در غیر این صورت بعد از شستشو با دتر جنت و آبگش اتوکلاد شوند	آمبویگ ها
بعد از جدا کردن قطعات آن و تمیز کردن موها بایستی با الکل ۷۰٪ ضد عفونی شود.	لوله تراشه
بهتر است یکبار مصرف باشند در غیر این صورت یا در ماشین شستشوی لگن، شستشو و ضد عفونی شود یا از محلول ضد عفونی ابزار طبق دستورالعمل استفاده شود.	دستگاه موزر
بهتر است یکبار مصرف باشند در غیر این صورت یا در دستگاه شستشو و ضد عفونی کننده همراه با حرارت شسته شود یا با محلول ضد عفونی ابزار (۲٪) ضد عفونی گردد. هنگام تحویل لوله و لگن از انبار به بخش پشت آنها تاریخ زده و پس از یک هفته از رده خارج می شود	بدین (لگن)
پس از اتمام صابون موجود در ظرف، پس از هر شستشو و خشک	یورین باتل (ظرف ادرار)
	ظرف صابون مایع

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۵ از ۸	کد خط مشی: P - S - EH - 2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

کردن ظرف اقدام به پر کردن مجدد آن شود	
باید تشک غیر قابل نفوذ به آب باشد پس از ترخیص هر بیمار با دستمال آغشته به محلول ضد عفونی کننده سطوح (میکروزد جی پی اچ ۲٪) ضد عفونی و خشک شود	تشک و بالش بیمار
تی های نخي باید در هر شیفت با آب و پاک کننده به دقت شسته و آب کشی شوند . باید همیشه آویزان باشند و در صورت امکان در هوای آزاد نگهداری شوند. تی ها با سه نوع رنگ دسته مشخص می شوند . ۱ - سفید (اتاق های پرسنل) ۲ - آبی یا سبز (اتاق های بیماران یا راهرو) ۳ - زرد (اتاق های ایزوله)	تی ها
روزانه با الکل ۷۰٪ محلول ضد عفونی سطوح ضد عفونی شوند .	انکوباتور
استفاده از یک دترجنت ملایم، و غوطه ور کردن آن در محلول ضد عفونی Hige Level به مدت ۲۰ دقیقه شستشو با آب و خشک کردن با دستگاه به طور کامل	اندوسکوپ - برونکوسکوپ - سیستم اسکوپ - آرتروسکوپ - لاپراسکوپ
روزانه با محلول دترجنت که تازه تهیه شده و با یک دستمال یکبار مصرف پاک شود.	لاکرها
روزانه با دستمال مرطوب گردگیری شوند نیازی به گند زدایی نیست مگر اینکه با مایعات عفونی بدن و سایر مواد بالقوه عفونی آلوده شده باشند. در نواحی که کارهای بالینی انجام می شود روزانه با آب گرم و دترجنت ، تمیز شوند	قفسه و طاقچه ها
روزانه شستشو و آبکشی شود	اتوکلاو
هفتگی شستشو و آبکشی شود	فیلتر اتوکلاو
روزانه با محلول ضد عفونی کننده که تازه تهیه شده و با یک دستمال یکبار مصرف پاک شود.	روی کمد ها
یکبار مصرف و در غیر آن صورت غوطه ور سازی در میکروزد آی دی ماکس به مدت ۱۵ دقیقه و سپس آبکشی و آویزان کرده تا کاملا خشک شود . لوله های یکبار مصرف در بیمارانی که به مدت طولانی ونتیله می شوند بعد از ۵-۳ روز تعویض گردد.	لوله های خرطومی
روزانه شستشو شود.	بین ها
در پایان هر شیفت کاری که زباله ها تخلیه می شود در صورت آلودگی واضح با آب داغ و دترجنت شستشو و به صورت وارونه	سطل های زباله

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۶ از ۸	کد خط مشی: P - S - EH - 2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

نگهداری و خشک شود و سپس کیسه زباله جدید کشیده شود و هفتگی تمام سطل ها شسته شود .	
هر شیفت با الکل ۷۰٪ ضد عفونی شود . پایه و چرخ های ترالی روزانه با دستمال جداگانه و با دتر جنت تمیز شود.	ترالی پانسمان و دارو
فشار سنج باید به صورت دوره ای و در صورت آلودگی شسته شود.	فشار سنج ها
هر هفته یکبار بر فک یخچال را آب نموده و با آب داغ و ماده دتر جنت شستشو شود .	یخچال
روزانه با دستمال، دتر جنت و سپس الکل ۷۰٪ ضد عفونی شود .	صفحه کلید - ماوس - کامپیوتر - گوشی تلفن
روزانه با لکل ۷۰٪ شستشو شود	گوشی پزشکی - قیچی
روزانه فقط با دستمال مرطوب گردگیری و تمیز شوند . استفاده از دستمال ضد عفونی برای مانیپولر و سیم های الکترونیکی به دلیل خرابی آنها به هیچ وجه توصیه نمی شود	نگاتوسکوپ - آیفون - وسایل الکتریکی دیگر
با دتر جنت و آب گرم شستشو و با الکل ۷۰٪ ضد عفونی شود و یا در محلول میکروزرد ابزار (آی دی ماکس ۲٪) به مدت ۱۵ دقیقه غوطه ور و سپس آبگشی و خشک نگهداری شود. جعبه نگهداری تیغه های لارنگوسکوپ نیز باید بررسی شود که ضد عفونی گردد تا موجب آلودگی مجدد تیغه های لارنگوسکوپ نشود.	لارنگوسکوپ
بعد از هر بار استفاده از دستگاه با دستمال آغشته به آب گرم دتر جنت پاک شده و در صورت مواجهه با بیماران عفونی یا آلوده شدن با خون استریل گردد.	دسته لارنگوسکوپ
حرارت خشک	مواد روغنی - گازوازلین
با یک ماده دتر جنت شده و خشک شود	کناره های تخت
ترجیحا یکبار مصرف ، در غیر این صورت با دتر جنت و آب داغ شسته ، آب گشی و خشک شود	رسیور
در فواصل بیماران محفظه آن شستشو و ضد عفونی شود یا از انواع یکبار مصرف استفاده شود سپس با آب استریل پر شود .	نبولایزر
روزانه با آب و با یک ماده دتر جنت شسته شده و آب گش و خشک شود	برانکارد
در پایان شیفت کاری با آب و دتر جنت شستشو شود و در مواقع ضروری با الکل ۷۰٪ ضد عفونی شود	سینی دارو و پانسمان
با آب داغ و محلول دتر جنت شسته ، خوب آبگشی و به طور کامل	چادر اکسیژن

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۷ از ۸	کد خط مشی: P - S - EH - 2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

خشک شود و در داخل یک پوشش پلاستیکی و در جای تمیز نگهداری شود.	
با محلول دترجنت گرد غبار را بزدايید. (با استفاده از دستمال مرطوب)	دستگاه عکسبرداری (اشعه ایکس)
در فواصل بین بیمار پروب دستگاه با الکل ۷۰٪ گند زدای شود. بعد از استفاده با الکل ضد عفونی شود.	دستگاه سونوگرافی
روزانه تمیز شود.	لید و دستبند های دستگاه نوار قلب
روزانه تمیز شود	شیشه و در های شیشه ای
هفتگی تمیز شود و در مواقع ضروری و آلودگی نیز سرعاً با آب و پاک کننده تمیز شود	پاراوان ها
روزانه نظافت شود	ویلچر و صندلی ها
هر شیفت با محلول ضد عفونی سطوح (۲٪) ضد عفونی شود	آب سرد کن
یکبار مصرف باشد و جهت هر بار شستشو و ضد عفونی و هفتگی اتوکلاو شوند	ایستگاه پرستاری
درب دار باشند و روزانه شستشو و ضد عفونی و هفتگی اتوکلاو شوند	کتر ساکشن
روزانه شستشو و ضد عفونی و هفتگی اتوکلاو شوند	کالی پات ها
۲ عدد پارچه ۲ لایه برای پیچیدن ست استفاده شود و هر ۷-۱۴ روز مجدداً استریل گردد و در صورت استفاده از کاغذ نیز دو لایه کاغذ استفاده شود و به صورت هفتگی استریل گردد.	رسیور تزریقات
دترجنت برای بخش های عادی محلول ضد عفونی سطوح میکروزد (۲٪) برای بخش های ویژه به صورت روزانه پاک شود	ست های پانسمان
بصورت روزانه با آب و ماده دترجنت پاک شود	کف زمین
هر هفته با دستمال مرطوب گردگیری شود	دستگیره در ، کلید پریز ها
با دستمال مرطوب روزانه گردگیری شود	انبار
با یک ماده دترجنت شسته شده و خشک شود	پرده ها - قاب ها - عکس - تلوزیون
	لوازم مخصوص تراشیدن مو و شستشو (کاسه و ظروف پلاستیکی مخصوص شستشو)

دانشگاه علوم پزشکی فسا
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
حضرت ولی عصر (عج)

بخش / واحد: بهداشت محیط	عنوان خط مشی: نظافت و گند زدایی تمامی قسمت های بیمارستان ، بخش هایی که بیماران در آن حضور دارند و تجهیزات مراقبت از بیمار	
صفحه: ۸ از ۸	کد خط مشی: P-S-EH-2	
تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۴/۴/۱	تاریخ ابلاغ: ۱۳۹۳/۴/۱	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۳/۲/۱

تأیید کننده: (نام - سمت - امضاء) دکتر محمد شکوهیان، ریاست بیمارستان یوسف کریم زاده ، مدیریت بیمارستان	تهیه کنندگان: (نام - سمت - امضاء) اعظم علی پور ، کارشناس بهداشت محیط آمنه سیاری ، سوپروایزر کنترل عفونت مریم اخلاقی ، خدمات احد درویشی ، خدمات
فرد پاسخگوی اجرا: (نام - سمت - امضاء) اعظم علی پور ، کارشناس بهداشت محیط	
تصویب (ابلاغ) کننده: (نام - سمت - امضاء) دکتر محمد شکوهیان ، ریاست بیمارستان	

امضاء تحویل گیرنده اصلاحیه	شرح / اصلاحیه	شماره صفحه اصلاح شده	تاریخ صدور	شماره اصلاحیه